

Lovas István: Kína és India

2016 június 08. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

Az egyik tele energiával és optimizmussal – a másik elfogadhatatlan fizikai és szellemi környezetben.

A nyugati világban a képzetek betegesen sűrű ismétlése tudományá magasztosul az azt gyakorlóknak és a benne hívőknek. Napjaink tapasztalata: ha valamit nagyon sokszor hangoztatnak, sokan törvényként fogják tisztelni. Vagy a kialakított hittételt kötelezővé teszik. Ugyanez a helyzet a demokrácia és a gazdasági fejlődés közötti állítólagosan szoros, sőt megbonthatatlan kapcsolattal. Egy adott gazdasági fejlettségi szinten, állítják, szükségszerűen kitör a demokrácia. Megfordítva is igaz, hangoztatják: a demokrácia és a velejárázó szólás-, sajtó- és egyéb szabadságjogok megléte előmozdítja egy ország gazdasági fejlődését. Ha példát keresünk, semmiképpen ne legyünk igazságtalanok. Ne mutassunk rá az egy főre jutó GDP-t tekintve a világelső Katarra, hiszen tudjuk: a Perzsa-öböl országaiban a gazdaságot az ásványkincsek adják. A világlistán a második leggazdagabb országot, Luxemburgot is hagyjuk, mert ott – noha erre senki nem szeret rámutatni – a bruttó nemzeti termék előállítását a szomszédos országokból reggelente oda ingázó tömegek segítik, miközben a GDP egy főre jutó kiszámításánál kizárólag a nagyhercegség lakóinak számával osztunk.

Így már nyugodtan vehetjük a globálisan harmadik leggazdagabb országnak Szingapúrt, amelynek egy főre jutó GDP-je meghaladta a nyolcvanöt ezer amerikai dollárt. Azaz a munkájukból élő országok közül a dobogó legfelső fokán jobboldali autokrata állam áll. Erre azonnal zuhognak az ellenérvek: egy 5,2 millió városállam kivétel, és csak erősíti a szabályt. Ami csak arra bizonyíték, hogy míg az egzakt tudományokban egyetlen kivétel megkérdőjelezi a törvényszerűségét, a puha társadalomtudományokban mindazt, ami egy törvény kiigazolásának nem tetszik, kivételként vetik el, ami csak erősíti a szabályt.

Ám legyen. Ha a kis városállam nem jellemző példa, talán az lehet a világ két legnépesebb állama, a népi demokratikus Kína és a demokratikus India. Vessünk rájuk egy összehasonlító pillantást. Ami természetesen a mai nyugati milióben gyanús: ha valaki egy tehetséges, népének használó vezetőben nem a populistát látja, hanem a szemének hisz, azonnal látásvizsgálatra küldik. E sorok írója arcátlan módon mer hinni a saját szemének. Ami Indiát illeti, ott legutóbb egy januári keralai utazás, ami pedig Kínát, ott, szintén második alkalommal, több várost, illetve tartományt átfogó, a múlt héten véget ért út segítette friss tapasztalatokhoz. Kezdjük a felszínnel. Például a kínai Kanton, Sencsen és Peking városaival. Szemben mondjuk a második legnagyobb keralai várossal, Kocsinnal, ahol a viszonyok éppen olyanok, mint a szubkontinens bármely más városában. A három kínai város autóállománya fényévekkel van a miénk előtt, ami a járművek árát és életkorát illeti. Ami messze nem így volt a rendszerváltozásunk időpontjában. A mélyben ragadt indiai Kocsin járműállománya olyan, mint amit bármely indiai városban, illetve a róluk készült videókon és filmekben látunk: ütött-kopott járgányok, amint próbálnak előrefurakodni a tuktukoló motoros riksák dzsungelében. Ami pedig az utak, terek, városok, tengerpartok tisztaságát illeti, annak összehasonlítása az emberi és állati ürülék és tetemek állandó jelenléte miatt India megsértése nélkül elképzelhetetlen.

Vagy hasonlítsuk össze a vonatokat. Az egyik országban a kétszázötven-négyszázharminc kilométeres óránkénti sebességgel sikló járatok az immár leghosszabb, tizenkilencezer kilométer hosszú gyorsvasúti hálózaton, ami hosszabb a világ összes többi országa ilyen vágányainak teljes hosszánál, míg a másikon a vagonok tetejére kapaszkodókat is magával hurcoló demokrata pófogányokat bámuljuk. Amely szerelvények kocsjáiba európai csak akkor ül be szívesen, ha nem szokott hozzá, hogy a szalvétát is szalvétával fogja meg. A kirobbanó optimizmust sugárzó 1,3 milliárd népesség, autópályákat, metróvonalakat, felhőkarcolókat csillagászati sebességgel épít? Kínában évente tíz- és tízmilliók emelkednek ki a szegénységből, míg a demokratikus Indiában az ország népe hatvannégy százalékának nincs vízőblítéses illemhelye sem, és ha kormányprogram révén jutnak hozzá egyesek, azokat a legtöbb esetben nem használják, előnyben részesítve a régi szokásokat (New York Times). Indiában a felnttek közti írástudatlanság csaknem harmincszázalékos. Kínában ez az arány alig négy százalék.

Ami a sportot illeti: Londonban a 2012-es olimpiai játékokon Kína nyolcvannyolc érmet vitt el. India hatot. A kínai

parlamentben a hölgyek aránya huszonöt százalék. Indiában hat. A várható élettartam születéskor Kínában hetvenöt, Indiában hatvanhat év. Ami a csecsemőhalandóságot illeti, Kínában minden ezer elveszülésből kilenc kisbaba hal meg, mielőtt elérné élete huszonnyolcadik napját. A demokrata Indiában ez az arány harmincegy. De menjünk e mutatókról egy még „kínosabb” területre.

Kínát megszámlálhatatlanul sokszor bírálják azért, amit Tibetben tesz. Jó lenne legalább hébe-hóba olvasni arról, hogy mit tesz a demokratikus India a megszállása alatt tartott Kasmírban. Ami Tibetet illeti, arról soha nincs szó, hogy ott van az összes kínai tartomány közül a legbágyabb társadalombiztosítási (egészségügy, nyugdíj) rendszer. Arról sincs, hogy minden kínai tartománynak a GDP-je bizonyos részét át kell adnia Tibet fejlesztésére. Az ereszakos betelepítés sem igaz, ugyanis a han kínaiak (többségi kínaiak) nem szeretik az egekbe nyúló Tibet élettanilag rendkívül nehéz körülményeit. Felmerül az is, hogy igen sok esetben nem segíti-e a fejlődést egy nem demokratikus berendezkedés vagy kevésbé szabad ország egy demokratikusként (elismert országgal szemben). Vegyünk egy egyszerű példát. A huszonkétmillió lakosú kínai fővárosba csak pekingi rendszámú kocsival lehet behajtani. A jelenlegi közlekedés ott semmivel nem rosszabb, mint amit Budapesten tapasztalhatunk. Vajon mi lenne akkor, ha Pekingbe „demokratikusan” az hajtana be, aki akarna? És annyian? Három óra alatt bénulna meg Peking forgalma vagy fél nap alatt? Kína igen sok támadást kap, amiért korlátozza a szólásszabadságot.

Mi a helyzet Indiában? A hetvenhét éves M. M. Kalburgi tudóst – a hatalmon lévő mélyhindu kormány kemény kritikáját – tavaly augusztusban a háza elé tették le. Azelőtt, februárban, Govind Panszare kommunista vezetőt ölték meg Bombay közelében. Narendra Dabholkar aktivistát 2013-ban gyilkolták meg, mert a vallási babonák ellen kampányolt. Narendra Modi – akit, ha európai lenne, szélsőjobboldali nacionalistának neveznének – indiai miniszterelnök holnap mond beszédet az amerikai kongresszus előtt. Amerikai szenátorok május 31-én élesen bírálták India emberjogi teljesítményét. Kínáét már egyre kevésbé merik, mert a világ második hatalma mind nagyobb súlyt képvisel a világban. Így csak hadihajókkal fenyegetik saját partjai mellett a Dél-kínai-tengeren. Addig, ameddig Peking még erősebb nem lesz. Ami hamar be fog következni. Előbb, mint a demokratikus Indiáé.

Lovas István – www.magyarhirlap.hu

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következő címen: <https://twitter.com/syracuse73>, illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájuk számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló

